

INSTITUTUL DE STUDII ISTORICE ȘI SOCIAL-POLITICE
DE PE LÎNGĂ C.C. AL P.C.R.

PRESA
COMUNISTĂ
ȘI A ORGANIZAȚIILOR DE MASĂ
CREATE ȘI CONDUSE
DE PARTIDUL COMUNIST ROMÂN

EDITURA POLITICĂ

CUPRINS

Prefață	V
„SOCIALISMUL“ (București, 1921—1924)	1
— Am reapărut	14
— Front unic	15
— Tot ce e proletar spre „Front unic“	17
— Procesul nostru (<i>A. Moldoveanu</i>)	18
— Legalitatea unui partid (<i>A. Moldoveanu</i>)	19
— Partidele politice și comunismul (<i>P. Constantinescu-Iași</i>)	20
— La luptă! (<i>P. Constantinescu-Iași</i>)	22
— Politică sănătoasă (<i>P. Constantinescu-Iași</i>)	23
— După patru luni de proces (<i>M. Leonin</i>)	24
— Comuniștii și sindicatele (<i>Gh. Cristescu</i>)	25
— Jean Jaurès	26
— Frontul unic și autonomia sindicală (<i>Gh. M. Vasilescu</i>)	27
— Spiritul nou și manifestările lui (<i>M. Macavei</i>)	29
— Vințeanu [<i>Dan Ionescu</i>] (<i>Gh. Cristescu</i>)	30
— Cinci ani de revoluție rusă	31
— Bugetul (<i>C. Pajură</i>)	32
— În chestia agrară (<i>B. Ștefanof</i>)	33
— Libertatea muncii	35
— Munca în partid (<i>M. Mihai</i>)	36
— Repausul duminical	37
— Ștefan Gheorghiu (<i>A. Gălățeanu</i>)	38
— Propaganda prin scris (<i>Gh. M. V.</i>)	39
— Șaisprezece ani de la răscoale (<i>Delacîmp</i>)	41
— Feminismul și femeia muncitoare (<i>El. Filipovici</i>)	42
— Pentru Întîi Mai	44
— Grandioasa demonstrație a muncitorimii capitalei	46
— Gherea (<i>Gh. Cristescu</i>)	52
— Muncitorimea și partidele burgheze (<i>Mihail Cruceanu</i>)	53
— Zorile se ivesc din nou (<i>Gh. M. Vasilescu</i>)	54
— Nemulțumirile și mișcările țăranilor (<i>C. Pajură</i>)	55
— Propaganda printre femei	56
— Comemorarea Comunei ungare (<i>Gh. Cristescu</i>)	58
— Chestiunea locuințelor și partidul comunist	58
— Nici un pas înapoi. Înainte, spre o nouă perioadă de lupte unite!	60

— Cu toate acestea! În jurul evenimentelor din Bulgaria (<i>Ion Opreală</i>)	61
— Lockouturi și greve	62
— Cauzele conflictelor de muncă	63
— Congresul partidului — problemele ce se pun	64
— C.C. al P.C. Instrucțiuni pentru campania presei (<i>Gh. Niculescu-Mizil</i>)	65
— Partidul comunist și clasa muncitoare	68
— Lenin (<i>Ecaterina Arbore</i>)	69
— Structura socială a partidului în provincie (<i>Gh. Niculescu-Mizil</i>)	70
— Campania presei	71
— Două manifestări... care dovedesc că clasa muncitoare urmează partidul comunist	73
— Șomajul. Un mijloc pentru prelungirea zilei de lucru	73
— Adevăratul ideal al studențimii (<i>A. Mihăileanu</i>)	74
— Val revoluționar și perioadă revoluționară (<i>N. Doreanu</i>)	76
— Femeia în lupta economică și politică (<i>Elena Filipovici</i>)	77
— De astăzi apărem zilnic	79
— Și sindicate unitare și bloc muncitoresc-țărănesc	79
— Sub dictatura oligarhiei liberale	81
„TINERETUL SOCIALIST“ (București, 1921)	83
— Organizarea tineretului	92
— Organizare, organizare! (<i>D.T.</i>)	94
— Conferința noastră	94
— Pentru conferința tineretului	96
— Femeile muncitoare (<i>C. Pajură</i>)	97
— Tineretul la Congres (<i>Ion Streață</i>)	98
— Tribuna organizării („T. S.“)	99
— Garanția victoriei noastre (<i>Al. Dobrogeanu-Gherea</i>)	100
— Marea întrunire a tineretului din București (<i>Rep.</i>)	101
— Tineretul socialist și autonomia (<i>B. Zaharia</i>)	102
— Educație și luptă în același timp (<i>G. Lupșan</i>)	104
— Orientări pentru congres (<i>I. Roșianu</i>)	105
— Dezbaterile conferinței pentru unificare	106
— Rolul studențimii în actuala organizare a statului (<i>I. Zaharescu</i>)	108
— Propaganda în fabrici	109
— Veniți să luptăm împreună	110
— C. Dobrogeanu-Gherea	112
„FEDERAȚIA“ (București, 1921—1925)	114
— Lupta de clasă (<i>Th. Grigoropol</i>)	118
— Leonte Filipescu	119
— Cum se risipesc banii (<i>N. Marian</i>)	119
— Codul muncii (<i>N. Marian</i>)	120
— Unitate în mișcarea sindicală (<i>Vintilă Ionescu</i>)	121
— Muncitorii din alimentație în așteptare (<i>Gh. Niculescu-Mizil</i>)	122

„LUPTA SOCIALISTĂ“ (Ploiești, 1921—1924)	124
— Nevoile muncitorimii și comunismul (<i>Mihail Cruceanu</i>)	128
— Este necesar partidul comunist	129
— Prăbușirea inscenării	131
— Alte mizerii la Soc. „Unirea“	131
— Trăiască tineretul comunist!	132
— Pentru ce a reapărut „Lupta socialistă“ (<i>Gh. M.</i>)	133
— De ce sint necesare celulele de fabrică	133
— Agitațiile fărănești	135
— Agitația lucrătorilor de la societ. Concordia (<i>Vega</i>)	136
— Către comitetele și membrii secțiunilor comuniste	136
— Asaltul contra „Luptei socialiste“	137
„MUNKÁS“ — MUNCITORUL (Arad, 1921—1922)	138
— Despre instruirea tinerilor muncitori	140
— Apel	140
— Femeia muncitoare	141
— 60%	141
— Cultura proletară	142
„DREPTATEA“ (Brașov, 1921)	144
— Cerșetorii (<i>Ion Albu</i>)	148
— Ce este libertatea?	149
— Este legală arestarea comuniștilor? Ce zic politicienii și savanții noștri	149
— Ce rezultat va avea reforma agrară (<i>V. Titus</i>)	151
— Spital sau pușcărie (<i>A.</i>)	152
— Democrație sau dictatură? (<i>T. Albani</i>)	153
— Soarta săpătorilor de aur (<i>Ion Albu</i>)	155
„VIATA SINDICALĂ“ (București, 1921—1923)	157
— Ce vrem?	160
— Să strîngem rîndurile	162
— Ajutați ziarul vostru!	163
— Reorganizarea muncitorimii	163
— Să strîngem rîndurile	164
— Rușine!	165
— Lupta sindicală (<i>P. Constantinescu-Iași</i>)	166
— Băltoaca politică (<i>Ion Plugaru</i>)	167
— Pentru familiile celor arestați	168
— Ilegalitățile regimului	169
— Dreptul de vot sau independență economică (<i>M.</i>)	170
— Procesul	172
— Cum sint exploatați copiii muncitorilor (<i>I. Paltin</i>)	172
— Liberalii la putere	174
— Bujor	174
— Rostul grupării sportive	175
— Cum să ne cultivăm (<i>Ion D. Păunescu</i>)	176
— Ștefan Gheorghiu	178
— Întii Mai (<i>Const. C. Petrescu</i>)	178

— Sărbătorirea muncii. Marea întrunire de la „Dacia”	179
— Cinci ani de la asasinarea lui Max Vexler	181
— Cazul tovarășului Dobrogeanu	183
— Unificarea s-a făcut (<i>Al. Niculescu</i>)	184
— Moartea tovarășului Pandelescu Becheanu	185
— Teroarea albă în Ungaria	186
„MUNCA GRAFICĂ” (București, 1921—1930)	187
— În preajma unificării	195
— O privire asupra situației actuale	196
— Femeia muncitoare și Întii Mai (<i>Elena Filipovici</i>)	197
— Cum s-a făcut unificarea	198
— Vremurile se schimbă și noi odată cu ele	200
— 1924 (<i>P. C.</i>)	200
— Orele de muncă (<i>Petre Vintu</i>)	201
— De la 33 la 48 (<i>I. Felea</i>)	202
— Rostul gazetei noastre (<i>Al. C. Oiță-Rîmnic</i>)	204
— Sărbătorirea lui 1 Mai 1925	205
— Dreptul de vot al femeilor din sindicat (<i>Elena Filipovici</i>)	207
— Tîlcul procesului nostru	208
— Organizați lupta pentru redeschiderea localului sindicatelor unitare!	208
— O nouă amîinare a procesului nostru	209
— Susțineți-vă „Munca grafică”!	210
— Pentru frontul unic	211
— 13 decembrie	212
— Întăriți Ajutorul Roșu	213
— Trăiască 1 Mai-roșu — 1930	214
— Rolul organizațiilor fasciste	215
„MUNCITORUL PIELAR” (Cluj, 1922—1927)	217
— Al treilea an de apariție	221
— Unitatea mișcării muncitorești	222
— A fost împușcat un acuzat al procesului comunist	223
— În trei limbi	223
— Lupta muncitorilor pielari din București	225
— Congresul general al sindicatelor	226
— Lupta pentru pâine	230
— Femeia în mișcarea muncitorească	232
— Lupta contra lipsei de lucru	234
— Continuăm lupta!	235
— Refacerea frontului unic	237
— Pînă unde am ajuns în chestia unificării sindicale?	239
„ELÖRE” (INAINTE) (Tg. Mureș, 1921—1923)	241
— Viața de partid	244
— Adunarea noastră generală de partid	245
— Mișcarea sindicală	248
— Călătorie în Valea Mureșului. Deda	249
— Călătorie pe Valea Mureșului. Lunca Bradului	250

— De la muncitorii forestieri din Valea Mureşului	251
— Congresul proletarilor	252
— S-au constituit grupe ale Partidului socialist-comunist din România în Valea Mureşului	254
— Un nou atentat se pregăteşte contra muncitorilor de la „Astra“	258
— Şase sute de familii muncitoreşti flămînzesc la Satu-Mare	259
„IAŞUL SOCIALIST“ (1921—1926)	261
— Trăiască „Iaşul Socialist“! Către întreaga muncitorime din Iaşi!	264
— Reintrarea în luptă	266
— Alegerile	267
— Întii Mai — sărbătoarea muncii	268
— Frontul unic	270
— Poliţia ne provoacă!	272
„MUNCITORUL ÎMBRĂCĂMINTEI“ (Cluj—Bucureşti, 1922)	273
— Datoria femeii muncitoare	276
— Congresul din Cluj	276
— Apel	277
— Prigoana autorităţilor contra sindicatelor unitare din Bucureşti	278
„PUTEREA SINDICALĂ“ (Iaşi, 1922)	280
— Puterea organizării (<i>Gh. Tănase</i>)	281
— Ce năzuim noi (<i>Gh. Tănase</i>)	283
— Frontul muncii (<i>Gheorghe de la Iaşi</i>)	284
— Fascismul (<i>Gh. Tănase</i>)	286
— Judeţul Neamţ industrial	288
— Femeia (<i>V. Cetăţeanu</i>)	289
— Însemnătatea organizaţiilor sindicale (<i>I. C. Lăscar</i>)	290
— Frontul Muncii	291
— Lupta pe care o are de dus tineretul muncitor	292
— Frontul Unic (<i>Ghet.</i>)	293
— Libertatea presei	294
— Cercul artistic literar (<i>Noel S.</i>)	294
— Burghezia vrea să ne desfiinţeze comisia locală a sindicatelor	295
— Frontul muncii	296
„LEMNARUL“ (Cluj—Bucureşti, 1922)	298
— „Lemnarul“	301
— Libertate de organizare şi drept de întrunire	302
— Despre oficiile de plasare în lucru	304
— Consolidare sau provocare?	306
— Ordine!	308
— În loc de pîine — închisoare	309
„UNIREA GRAFICĂ“ (Iaşi, 1922)	312
— Pentru ucenicii slovei (<i>C. Bătrinu</i>)	315

— Turburătorii ordinii (<i>I. Niculi</i>)	316
— O comemorare	317
— Paraschiva Palade (<i>Gh. Tănase</i>)	317
— „Numerus clausus“ (<i>Noel S. [L. Șmilovici]</i>)	318
— Salut unificarea (<i>Gh. Tănase-Iași</i>)	318
— Burghezia își pierde capul	319
„IFJŪ GĂRDA“ — TINĂRA GARDĂ (Cluj, 1922)	321
— „Trăiască frontul unic al tineretului muncitor!“	322
— Însemnătatea acțiunii noastre școlare	323
— Cum să ne apropiem de frații noștri de la sate	324
„VILÁGOSSÁG NAPTÁRA“ — CALENDARUL LUMINII (Brașov, 1922—1923)	327
— Fraților de muncă, de luptă, de mizerie	330
— Despre contractele colective	330
— Revoluția burgheză și proletară	332
„IDEALUL“ (Birlad, 1923)	336
— Cuvînt înainte	339
— Chestiunea feminină (<i>Iosub D. Cusman</i>)	340
— Problema maselor producătoare (<i>I. D. Cusman</i>)	341
— Libertatea voinței	342
— Sărbătoarea muncii (<i>Iosub D. Cusman</i>)	343
— Școala laică (<i>P. Constantinescu-Iași</i>)	344
— În jurul Congresului sindical din Cluj (<i>D. Busoi</i>)	345
„SCÎNTEIA“ (Iași, 1923)	346
— Oamenii de știință și rolul lor social (<i>C. I. Parhon</i>)	349
— Împotriva urii (<i>D. Toporaș</i>)	351
— Naționalismul (<i>A. Gălățeanu</i>)	353
— Corpul didactic și greva funcționarilor (<i>M. Tima</i>)	355
— Însemnătatea evenimentelor din Bulgaria (<i>Timotei Marin</i>)	356
— O vizită la căminurile studențești (<i>V. Ștefan</i>)	357
— Funcționari, organizați-vă (<i>L. Vâlceanu</i>)	358
„VIATA MUNCITOARE“ (București, 1923)	360
— Sindicatul funcționarilor din comerț și industrie și Societatea generală a funcționarilor (<i>J. Podoleanu</i>)	361
— Stadiul tratatelor lucrătorilor franzelari și brutari din capitală (<i>M. Gănescu</i>)	363
— Ce se petrece în fabricile de țimplărie (<i>L. M.</i>)	364
— Metalurgiștii (<i>G.</i>)	365
— Sindicatul Arsenalului (<i>V. M.</i>)	367
— 1 Mai 1921 (<i>I. Burcă</i>)	367
„MUNKÁS“ — MUNCITORUL (București, 1923—1924)	371
— Robii aurului (<i>Jász Dezső</i>)	374
— Ofensiva generală a patronilor în Valea Mureșului	376
— Sub ghilotina foametei capitaliste (<i>Jász Dezső</i>)	379
— Pentru unitatea mișcării sindicale	380

— În loc de împărțirea pământului — bluf (<i>Leșteanu, Les- tyan, Jász Dezső</i>)	382
— Bujor (<i>Gh. Cristescu</i>)	383
— Pentru unitatea mișcării sindicale	384
— Răspunsul oamenilor muncii către partizanii lui Flueraș — 35—28—20 (<i>Simó Géza</i>)	385 386
— Sub egida terorii fățișe	387
— Dumineci comuniste în interesul gazetei „Munkás”	389
— Vladimir Ilici Ulianov Lenin (<i>Téritő Pál [Kahána Mózes]</i>)	391
— Se restabilește frontul unit al muncitorimii sindicaliste	392
„ŪJ HARCOS” — LUPTĂTORUL NOU (București, 1923—1924)	394
— La stîlpul infamiei cu capitaliștii din Tîrgu Mureș!	396
— Bine ați venit	398
— După congresul din Cluj	398
— Persecutarea tinerilor muncitori pe toată linia	400
— Mișcarea tineretului muncitor din vechiul regat	401
„FIERUL ROȘ” (București, 1923)	403
— Comunicat	404
— Pacifism capitalist	405
— Ghimpi roșii	405
„ADEVĂRUL TIPOGRAFILOR” (București, 1923)	406
— Adunarea lucrătorilor tipografi	407
„GAZETA FUNCȚIONARULUI” (București, 1923—1924)	409
— Ofensiva patronală, șomaj, scumpete...	412
— Repausul duminical	413
— Contractul colectiv	414
— Funcționarii de magazine și funcționarii de birouri (<i>Gh. M. Vasilescu</i>)	415
„BULETINUL SINDICAL” (Iași, 1924)	417
„FERARUL” (București, 1924)	418
— De la congresul nostru (<i>P. Aussel</i>)	422
— Specula cu zahărul	422
— Un invalid	423
— Pentru unitatea sindicală (<i>N. Marian</i>)	424
— Unificarea	426
— Ion C. Frimu	426
— Șapte ani de doliu	427
— Ședința Comitetului Central	428
— Amînarea Congresului general	429
— Oprirea Congresului general	430
— Mersul unificării (<i>Iosef Kadár</i>)	431
— Reapărem	432
— Șomajul	433
— Pentru muncitori	435
— Un glas sincer (<i>Constantin Mureșan</i>)	436

„LUFTA COMUNISTA“ (București, 1924)	438
— Suprimarea „Socialismului“	440
— Din Capitală (<i>Un cheferist</i>)	440
— De la Schmidt	441
— Din Focșani	442
— Campania presei tineretului socialist	442
— Päienjenii satelor	443
„EMLÉKLAP“ — FOAIE COMEMORATIVĂ 1 MAI 1924 (Brăila, 1924)	444
— Ziua solidarității internaționale	446
— 1 Mai — sărbătoare a luptei muncitorilor din lumea în- treagă	447
— În focul de baraj al teroarei	448
— Nu e oprire! (<i>Elek Köblös</i>)	448
<i>Adnotări</i>	450
<i>Indice de numiri geografice</i>	453
<i>Indice de nume</i>	456
<i>Indice de organizații, congrese, conferințe și consfătuiri</i>	463
<i>Indice de ziare și reviste</i>	468
<i>Indice de întreprinderi și instituții</i>	471